

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 44
שיח' מוניס

מכלול: רכס כורכר

תאריך סקירה: 15.7.12, 28.7.12, 15.6.12

גודל מקורב של השטח: 23 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181570/668050

רחוב/גבול: בין בית הספר להנדסאים ותחנת רכבת האוניברסיטה.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

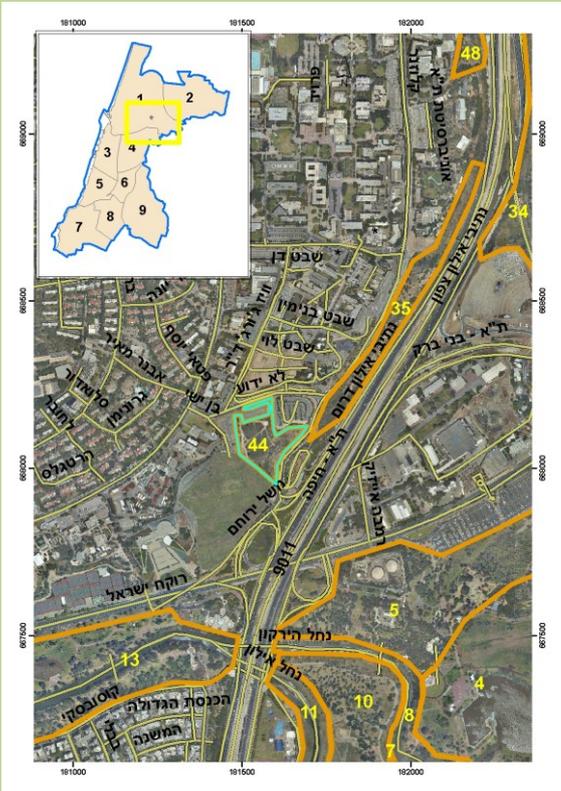
תאור כללי: אזור בית הקברות שיח מוניס הנמצא על גבעת כורכר המהווה שריד לרכס הכורכר המזרחי. בגבעה מגוון צומח עשיר וייחודי שאינו מצוי באתרים אחרים. האתר האיכותי ביותר של בתי הגידול הכורכרי בתחום העיר תל – אביב.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר וחול, מחשופי כורכר, קיר/מצוק כורכר, מגוון
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית, צומח קירות ומחשופי סלע, חורשת איקליפטוס.
יחידות צומח	רותם המדבר – שמשון סגלגל – מתנן שעיר זקנן שעיר – דרדר הקורים
כיסוי צומח (%)	על גבי מחשופים וקירות כורכר 5% - 10%. באזורי חול וחמרה כיסוי גבוהה 80% - 40%
צומח ייחודי	צמחיית כורכר הכוללת שיחים וחד שנתיים. פריחה מרשימה, עשורת פרטים של דורבנית סגולה, מינים נדירים ואטרקטיביים – חד שפה תמים, עירית נבובה, קורנית מקרקפת, שום קצר.
בעלי חיים	ציפורי שיר וזוחלים
חי ייחודי	אתר פעילות של צב יבשה מצוי, חוגלת סלעים, סיס חומות וחוחיות.
אתרים חשובים	מחשופי כורכר, בתה עשבונית.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית – האתר נמצא בלב אזור בנוי קיים חיבור עירוני לשטחי מורדות האוניברסיטה המהווים את הדופן המערבית של נתיבי איילון.
מינים פולשים	ריכוזי צמחייה פולשת בעיקר: קיקיון מצוי ושיטה כחלחלה.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה – במרבית השטח נשמר בית הגידול בשוליים ניתן לראות פגיעה והפרה כתוצאה מפעולות פיתוח.

פיזי

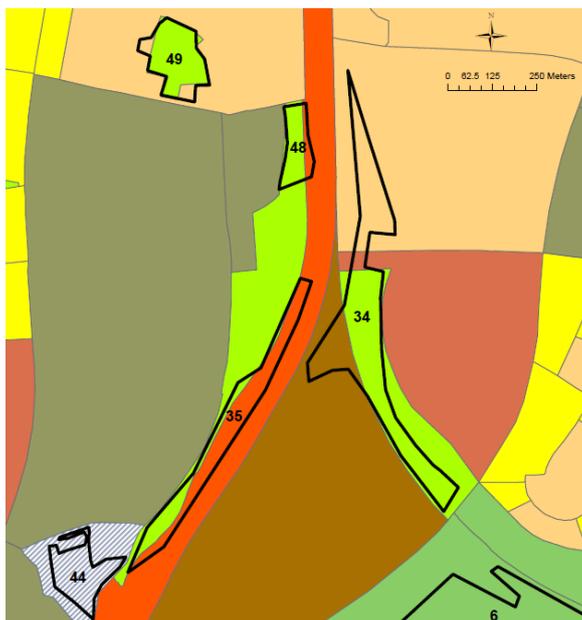

תרשים התמצאות

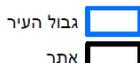

מראה כללי – צומח כורכרי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

קרקע מורפולוגיה מורכבת טופוגרפית (מופעי נוף)	חול, חמרה, כורכר גבעה, שיפועים מתונים, קירות חציבה בינונית - גבוהה - קיר, מחשוףי סלע, פסגת גבעה, שטח מגונן
חזות כללית	שטח מעניין בעל מגוון בתי גידול בשילוב אלמנטים נופים של תצורות כורכר שונות. תצפית לכיוון מזרח.
תשתיות קולטות קהל	אין
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית- גבוהה
נגישות	לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה	6086 תל אביב רמת אביב - קברים מהתקופה הביזנטית. שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית. 4198 שיח' מונס - קברים מהתקופה הביזנטית, שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית.
שימושים	בית קברות, בור, חורשה נטועה.
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): אזור מוסדות ציבור עירוניים, כלל עירוניים ומטרופוליניים. תכנית מתאר עירונית (תא/5000): אזור תעסוקה עירוני</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • חשיבות בוטאנית – אתר מגוון של צמחיית בית הגידול הכורכרי העשיר והאיכותי ביותר בתחומי העיר תל אביב. • בית גידול - מחשוףי כורכר המשמרים בית גידול ייחודי שאינו מצוי במצבו הטבעי בעיר. <p>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • שימור הצומח הטבעי ובתי הגידול • שילוט והסבר 	
<p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • פינוי פסולת בניין ומערומי עפר • שיקום אזורים מופרים ופגועים באמצעות כיסוי חולי ויצירת מסלעות • הגדלת מגוון הצומח באמצעות שתילת מינים אופייניים לבית הגידול הכורכרי ובכלל מינים אדומים, נדירים ומגוון גיאופיטים. • יצירת אתרי קינון לעופות – קופסאות קינון לציפורי שיר, חורי קינון המחשוףי סלע לשלדגים ושרקרקים. • סילוק צמחייה פולשנית • שיקום אזור מגוון של חול וכורכר בצמחית אופיינית – תא שטח צפוני הפונה לרחוב. 	

נתוני הסקר

צומח

קורנית מקרקפת - ריכוז פריחה

עירית נבובה – אזור פוטנציאלי לשיקום צומח כחלק מעיצוב הרחוב.

שם המין	סטטוס
אלת המסטיק	
אספרג ארך עלים	
בוצין מפורץ	
גבסנית ערבית	
גזר קיפח	
דורבנית סגולה	אינו נפוץ
דרדר הקורים	אנדמי
זקנן שעיר	
חד שפה תמים	נדיר
טיון דביק	
כילינית מצויה	
לוטוס מצוי	
לחך בשרני	
לשור שור מגבבת	
מתנן שעיר	
עוקץ עקרב אירופי	
עירית גדולה	
עירית נבובה	
עירית צרת עלים	
עכנאי שרוע	
פרע מסולסל	
צמרנית הסלעים	
קורטום דק	
קורנית מקרקפת	מוגן
קידה שעירה	
קצח השדה	
רותם המדבר	מוגן
שברק דביק	
שום קצר	
שיבולת שועל נפוצה	
שמשון סגלגל	
שרביטן מצוי	
תגית חופית	

מידע נוסף

תועדו במרחב (2)
צללית ים תיכונית – נדיר
סגינה זעירה - נדיר

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
ברכיה	NT

דורבנית סגולה

חד שפה תמים

NT	חוגלת סלעים
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטטוס	סבירות להימצאות
קיפוד חולות	VU	תועד בעבר
שועל מצוי	LC	תועד בעבר
חולדה מצויה	LC	גבוהה
דורבן	LC	תועד בעבר
שפן סלע	LC	תועד בעבר
תן זהוב	LC	תועד בעבר
חולד	LC	נצפה
חדף זעיר	NT	בינונית
חדף לבן שינים	NT	בינונית
עכבר מצוי	LC	גבוהה
אשף מצוי	NT	תועד בעבר ²
קיפוד חולות	VU	תועד בעבר ²

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני

שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- ריכוז קורנית מקרקפת
- ריכוזי פריחה דורבנית סגולה
- אתר פעילות זוחלים- צב יבשה מצוי
- מחשופי כורכר קשה
- קיר כורכר

תרשים בתי גידול וערכי טבע

